

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКУ У ОБЛІКУ, АУДИТІ І АНАЛІЗІ

Мадрус Наталія Юріївна,
к.е.н, доцент,
Гаража Євгеній Геннадійович,
магістрант
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

На сьогодні найбільш розповсюдженими та суттєвими проблемами, які знаходять місце у фінансовій політиці підприємства і потребують їх вирішення є питання пов'язаними з обліком, аудитом (внутрішнім контролем) і аналізом прибутку підприємства.

Проблеми організації обліку, аудиту і аналізу прибутку розглядалися в працях відомих вчених-економістів. Зокрема, дослідження щодо формування і використання прибутку підприємства, на сучасному етапі є об'єктом уваги багатьох вчених. Їх досліджували в своїх роботах О. М. Бандурка, І. А. Бланк, Т.В. Давидюк, В. Л. Корієв, Н.Ю. Мардус, П. І. Орлов, К. Я. Петрова, П. Н. Шуляк та інші. Проте низка проблем організації обліку, аудиту і аналізу за формуванням і використанням прибутку підприємства в ринкових умовах потребують подальших досліджень та наукових розробок, що й обумовлює актуальність теми дослідження.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних і методичних питань організації обліку, аудиту (організації внутрішнього контролю) і аналізу прибутку підприємства, а також у розробці шляхів удосконалення прибутку підприємства в сучасних умовах господарювання.

Необхідність правильного трактування змісту поняття «прибуток» цілком закономірна тому, що він є чи не найважливішою економічною категорією, без вивчення якої неможливо визначити науковий підхід до вирішення концептуальних питань підвищення ефективності виробництва. На сьогодні ситуація не змінилася, бо й нині термін «прибуток» використовується в різних

значеннях. Прибуток - важлива категорія, яка навколо себе акумулює цілу низку різних підходів щодо його визначення. Це, своєю чергою, породжує дискусійність у трактуванні сутності прибутку. Розмір прибутку характеризується фінансовими результатами діяльності підприємства.

Згідно НП(С)БО 1, прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. А збитки – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійсненні ці витрати.

У відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансові результати (прибуток) – це збільшення економічних вигід у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання власного капіталу за рахунок внесків учасників (власників)).

Прибуток формується в процесі господарської діяльності підприємства, це знаходить висвітлення в бухгалтерському обліку та звітності. Він характеризує ефективність господарювання підприємства за всіма напрямками діяльності: виробничим, збутовим, постачальницьким, інвестиційним, фінансовим. Тому, термін «прибуток», напевно, витримав найзапеклішу полеміку [1-4]. На формування прибутку як фінансового показника роботи підприємства, що відбивається в бухгалтерському обліку, в офіційній звітності суб'єктів господарювання, впливає встановлений порядок визначення фінансових результатів діяльності; обчислення собівартості продукції (робіт, послуг); загальногосподарських витрат; визначення прибутків (збитків) від фінансових операцій, іншої діяльності. Концептуальні принципи обчислення бухгалтерського і податкового прибутку однакові тільки щодо методу обчислення прибутку. У той час як відносно критеріїв і часу визнання доходів і витрат, методів їх оцінки є істотні відмінності.

Обліково-аналітична інформація, що отримана за результатами формування фінансової звітності є джерелом інформації для внутрішніх і зовнішніх користувачів [3].

Головним джерелом збільшення прибутку є вдосконалення внутрішньої організації роботи підприємства, щодо процесу управління оптимізацією прибутковості підприємства.

Список літератури:

1. Мардус Н. Ю. Сутність фінансових результатів підприємства і визначення їх місця у обліку, аудиті та аналізі / Н. Ю. Мардус, К. Ю. Корсунова // Інноваційно-інвестиційне забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України : кол. монографія / ред. О. В. Манойленко. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – Розд. 1. – С. 29-37.
2. Фальченко О. О. Процес подання та оприлюднення фінансової звітності підприємства / О. О. Фальченко, Н. Ю. Мардус // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2017. – Вип. 5 (11), ч. 2. – С. 167-170.
3. Мардус Н. Ю. Питання інформаційного забезпечення обліку, аудиту і аналізу фінансових результатів / International Scientific Conference Formation of Modern Economic Area: Benefits, Risks, Implementation Mechanisms: Conference Proceedings, Part III, Tbilisi: SSOTU, 2016, p. 228-231.
4. Мардус Н. Ю. Основні принципи дослідження обліку, аудиту і аналізу прибутку підприємства / Н. Ю. Мардус, А. О. Шкарлат // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2016" : тр. 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2016 р. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – С. 31-33.
5. Мардус Н. Ю. Особливості аудиту фінансової звітності підприємства / Н. Ю. Мардус, Д. Л. Селюков // Наука і освіта – запорука розвитку економіки : зб. матеріалів 3-го Міжвузівського молодіжного наук.-практ. форуму / ред. Є. М. Строков. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – С. 21-23

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АУДИТУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Мадрус Наталія Юріївна,
к.е.н, доцент
Мукусій Ірина Олександрівна, магістрант
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Мета діяльності будь-якого підприємства – це отримання позитивного фінансового результату та пошук шляхів його збільшення. Результативність діяльності відображається у фінансово-економічних показниках, які найбільш точно характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання та дають уявлення про економічний потенціал його розвитку.

На сьогодні найбільш розповсюдженими та суттєвими проблемами, пов'язаними з обліком фінансових результатів, що потребують вирішення, а